

Santal A_diba_si hor_ hopon ko Nepal Re !

Nepal disom do_ bar maran' disom India ar China talare menak'a. Ar Nepal disom do_ a.d.i ge suluk ar sa.nti disom kana. Nond.enak' disom pa.rsi do_ Nepali kana. Nepal re 152 ja.t ar 123 pa.rsi teko ror.et' kan hor_ko menak' koa. Nepal do_ pe_ ha.t.in' re begar akana Himal Pradesh (Pond.buru okadoko metak' Mount Everest) , Pahad pradesh (Ha.r.ia.r buru), ar Tarai pradesh. Nepal disom re do_ aema lekan dhoromren manwa se hor_ko menak' koa, Hindu, Christian, Islam, Kirat, Buddhist ar ar ko. Ar jo_to_ko dhorom talare a.d.i bes dula.r_ ar gado gapado menak'a. Ar jo_to_ ko ja.tiya_ talare manot ganot ko menak'a. Ona ia.te aema aema disom ren hor_kodo Nepal te dar_an ko hijuk'a ar Nepal disom reak' ra.ska_ re ko ra.ska.k'a.

Ar .to_be nitok' do_ Nepal ren Santal hor_ hopon ko bon n'el koa. Nepal disom ren Santal kodo_ 18th ar 19th Century talare Nepal teko boloyena. Bad_ae lekate Nepal ren Santal kodo_ India reak' aema aema d.iha.t_ khon Nepal teko boloyena. Ar onako d.iha.t_ do_ Siligur.i, Asham, Jalpaigur.i, Bihar, ar Jogbani. Jogbani do_ asol d.iha.t_ tahe~kana. Pa.hil redo_ Nepal ar India border Jogbani d.iha.t_ khon parom kate sidha_ Koshi Tapu te gharon'j a.sul ar jiwi ban'cao_ la.git' ko calao_lena. Ado_ tho_r.a bochor se serma tayom tedo_ ado_m hor_ do_ Morong jila_ te ko calaoena ar ado_m ko do_ Jhapa jila.te ar Sunsari jila.teko calao_ena. Morang ar Jhapa jila.re do_ ja_sti ge hor_ menak' koa menkhan Sunsari jila.redo_ a.d.i thor.a ho_r_ menak' koa. Ar onkate pa.hil Nepal ren Santal kodo_ bir koko saphakeda ar aema aema jaga jumi ko hamet_ le_da. Menkhan un o_ktoren Santal kodo_ olok' par.haok' ban'te ar bud a.kil ban'te akoak' jaega jumi do_ buru mund_a hec' kate onko t_hen akoak' jumiko rec' ocoyena.

19th Century o_kteredo_ Nepal ren Santal kodo_ a.d.i Nepal reak' nia_m ka_nun ho~ bako bad_ae uta_r akat' tahe~na. Un o_kte re do_ Santal ko diku mund_a t_hen be_go_r rin ka_ud.i hatao kate a_ur_iak' te Santal kodo rini ko benaoena ar onkate jaega jumi kodo mund_a t_hen ko rec' ocoyena. Ado_ Santal kodo_ bud a_kil ban' kakhante onko mund_a t_henge guti ka_r.mi ko ehop' ena ar ga_yur t_a_pur ko benaoena.ar Akoak' mit' gharon'j benao la_git' mit' jaega jumi ho~ ban' tahelena. Onkage samae ko parom idiyena ar Nepal disom reak' ka_nun ho~ bodolena. 19th Century o_kteredo_ Nepalre Rana Shason tahe~kana ar ona tayom tedo_ Shah Raja ka_nun ehop'ena ar karte karte te Nepal re 21st Century re do_ democracy re bodolena. Ar ba_i ba_ite Nepal ren Santal kodo_ na~wa~ pir_hiren kodo_ school te_ kokol ko ehop'ena nitak' 21st century re do_ aema Santal hor_ hopon do_ bud a_kil ar me~t' marsalan ko hoyena. onate nitok' do_ Nepal ren Santal ko aema lekan sarkari c_akri re menak' koa menkhan bhabna reak' kathado_ jaega jumi do_ ban'ge menak' takoa. Onate aema Santal hor_ hopon kodo_ sukum ba_shi jaegare ko taken kana ar onkoak' gharon'j do_ nacar rege menak' takoa. Nitok' do_ mit' bar Santal ko sepen' rakabok' la_git' NGO/INGO ko lagao akana cet' le_ka Lutheran Community Welfare Society ar BIC Nepal. As menak'a je, hijuk' kan darae din kore Nepal ren Santal ko Nepal reak' sarkari ca_kri ko n'ama ar Santal somaj ko sepen' rakaba. Onate Nepal ren Santal koak' ho_k a_dhikar n'am la_git' a.d.i kurumut_u re menak' koa. A.d.i sarha johar.

Karan Besra

Hong Kong

August, 25, 2020